

Sygn. akt IX U 1151/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Janina Kościelniak
Protokolant:	Iwona Krakowczyk

po rozpoznaniu w dniu 31 maja 2016 r. w Rybniku

sprawy z odwołania M. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

przy udziale zainteresowanego (...) Spółka z.o.o w J.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania M. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 4 września 2015 r. Znak (...) - (...),(...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż ubezpieczona

jako pracownik u płatnika składek (...) Spółki z.o.o

w J. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 04 maja 2015 r.

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz

ubezpieczonej M. M. kwotę 180,00 zł (sto osiemdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

Sędzia

Sygn. akt IX U 1151/15

UZASADNIENIE

Decyzją z 04.09.2015r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na podstawie przepisów ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że ubezpieczona M. M. nie podlega ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu z tytułu zatrudnienia u płatnika (...) Sp. z o.o. w J. od 04.05.2015r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy stwierdził, że zebrany materiał w sprawie daje podstawy do uznania, że działanie i zachowanie ubezpieczonej wskazuje, że jedynym celem zawarcia umowy było osiągnięcie korzyści w postaci uzyskania wysokich świadczeń z ubezpieczenia chorobowego, a nie rzeczywiste świadczenie pracy. Brak jest dokumentacji potwierdzającej faktycznie wykonywanych czynności przez ubezpieczoną poza napisaną przez ubezpieczoną opinią o sprzęcie, innych dowodów w sprawie, które potwierdzałyby faktyczne jej wykonywanie. Zdaniem organu rentowego działanie płatnika składek i ubezpieczonej, zgłoszenie do ubezpieczeń na krótko przed wystąpieniem o wypłatę świadczenia chorobowego z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, świadczy o chęci obejścia prawa i uzyskania wysokich świadczeń.

M. M. odwołała się od powyższej decyzji i wniosła o jej zmianę poprzez ustalenie, że odwołująca podlega ubezpieczeniom od 04.05.2015r. W uzasadnieniu odwołania podniosła, że pracę faktycznie wykonywała w pełnym wymiarze czasu pracy, zgłaszała się do biura, miała bezpośredniego przełożonego – prezesa Spółki. Do obowiązków ubezpieczonej należało konsultowanie formy, wyposażenia sal do fitness, opiniowanie sprzętu, testowanie i opiniowanie instruktorów, którzy mieli pracować w centrum sportu. Nadto ubezpieczona uczestniczyła w ramach delegacji w maju 2015r. w targach fitness we W..

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniosł o jego oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonej decyzji.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

(...) Sp. z o.o. w J. została utworzona w 2014r. – 02.10.2014r. Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym. Głównym przedmiotem działalności była od początku działalność sportowo rekreacyjna. Spółka wybudowała budynek, w którym mieści się klub sportowy, co zajęło Spółce pierwszy rok działalności. Odbiór budynku odbył się w grudniu 2015r.

Planem zainteresowanej było otwarcie klubu wysokiej klasy z dobrą kadrą i sprzętem. Obiekt zainteresowanej pod względem klasy wyposażenia, kadry, wielkości, jest uważany za drugi obiekt tego typu na Śląsku.

Zainteresowana szukała wykwalifikowanych instruktorów. Na terenie J. trudno było znaleźć dobrych instruktorów do prowadzenia zajęć fitness, ponieważ do ich prowadzenia trzeba mieć ukończone odpowiednie kursy, szkolenia itp.

(...) Spółki (...) dowiedział się, że ubezpieczona M. M. jest dobrym fachowcem jako instruktor fitness, która przyciąga tłumy na zajęcia. Wspólnicy zainteresowanej podjęli decyzję o wcześniejszym skompletowaniu kadry, jeszcze przed otwarciem klubu, by zorganizować funkcjonowanie tego obiektu, gdyż wspólnicy nie mają wykształcenia w tej branży. Wspólnikom zależało na osobie, która zna się na sprzęcie, wesprze wspólników przy organizacji klubu pod kątem zajęć fitness.

Ubezpieczona ma wykształcenie wyższe pedagogiczne (studia ukończył w 2004r.). Ukończyła liczne kursy w zakresie instruktora fitness, pilast, dietetyka sportowego, trenera personalnego.

Ubezpieczona przed podjęciem zatrudnienia u zainteresowanej pracowała jako pracownik ochrony mienia, przedstawiciel handlowy i pracownik biurowy, prowadziła własną działalność gospodarczą w zakresie sklepu zielarskiego. Nadto ubezpieczona na podstawie umów zlecenia pracowała jako instruktor fitness w klubach fitness od 2009r.

Zainteresowana skontaktowała się z ubezpieczoną z ofertą pracy na stanowisku menagera oferując wynagrodzenie w wysokości 3 tys złotych na podstawie umowy zlecenia. Ubezpieczona się na to nie zgodziła. Ostatecznie zainteresowana wyraziła zgodę na zatrudnienie ubezpieczonej na podstawie umowy o pracę za wynagrodzeniem brutto 5 tys zł, co netto dało około 3,5 tys zł.

W dniu 29.04.2015r. ubezpieczona zawarła umowę o pracę z zainteresowaną od 04.05.2015r. w pełnym wymiarze czasu pracy, na czas nieokreślony na stanowisku głównego menagera ds. fitness, za wynagrodzeniem 5.000,00zł brutto miesięcznie.

Ubezpieczona przeszła szkolenie w zakresie bhp oraz wstępne badania lekarskie. Ubezpieczona podpisywała listę obecności.

Siedziba Spółki mieści się w prywatnym domu wspólnika A. R., w którym były pomieszczenia z utworzoną siłownią. Tam było podstawowe miejsce wykonywania pracy ubezpieczonej, tam mogła testować sprzęt, korzystać z komputera, miała swoje biurko. Ubezpieczona na polecenie W. M. spotykała się z przedstawicielami różnych firm sprzętu sportowego. Ponadto co najmniej dwa razy w tygodniu przebywała na budowanym obiekcie klubu, który w tym czasie był już wybudowany w stanie surowym, i doradzała w jaki sposób zorganizować wnętrze sal fitness w zakresie oświetlenia, sprzętu audio, klimatyzacji, wentylacji, doboru okien itp. Ubezpieczona przede wszystkim testowała sprzęt sportowy, który miał być zakupiony do klubu fitness. Ubezpieczony wykonywała szczegółowe opinie stanowisk sportowych, które miały być w klubie utworzone, celem zamieszczenia ich na stronie internetowej klubu. Ubezpieczona przygotowała także wstępny grafik zajęć fitness, co zajęło ubezpieczonej około jednego tygodnia.

Ubezpieczona pracowała w pełnym wymiarze czasu pracy co najmniej od 7.00 do 15.00. Pracę wykonywała zarówno w biurze Spółki, jak i w terenie odbywając spotkania z przedstawicielami firm oferującymi sprzęt. Przedstawiciele firmy dzwoniли do prezesa zarządu, który polecał ubezpieczonej, aby udała się na spotkanie i ustaliła, jakie są propozycje takiej firmy. Wybór oferty należał do współwłaścicieli firmy, ale kierowali się opinią i sugestiami ubezpieczonej.

Nadto w okresie od 27.05.2015r. do 30.05.2015r. ubezpieczona wraz z innymi pracownikami zainteresowanej: W. R. i K. R. uczestniczyła w ramach wyjazdu służbowego w targach fitness we W., największych corocznych targów fitness w Europie.

Bezpośrednimi przełożonymi ubezpieczonej był prezes zarządu W. M. oraz (...) Spółki (...).

W czasie zawierania umowy o pracę ubezpieczona była już w ciąży, o czym nie informowała pracodawcy.

Od dnia 09.06.2015r. ubezpieczona stała się niezdolna do pracy. W dniu (...) urodziła dziecko.

W czasie nieobecności ubezpieczonej w pracy jej obowiązki wykonywali wspólnicy Spółki oraz W. R., A. R. zajęli się głównie kontaktami z przedstawicielami firm. Wspólnie ustalali zamiany w grafiku.

Po zakończeniu urlopu macierzyńskiego zainteresowana zmierza nadal zatrudniać ubezpieczoną na takim samym stanowisku menagera ds. fitness, za takim samym wynagrodzeniem. Zainteresowana planuje otworzyć kolejny punkt fitness.

Aktualnie Spółka zatrudnia około 18 osób. Na podstawie umowy o pracę zatrudnionych jest czterech pracowników recepcji za wynagrodzeniem minimalnym. Instruktorzy i trenerzy zatrudnieni są na podstawie umów zlecenia, zarabiają około 2-3 tys. netto. Świadek W. R., która prowadzi zajęcia fitness w wymiarze 11 godzin tygodniowo otrzymuje wynagrodzenia w wysokości około 3 tys. netto miesięcznie oraz z tytułu drugiej umowy zlecenia na prowadzenie strony internetowej – 400zł netto miesięcznie. W Spółce jest około 5 osób zatrudnionych zarabiających około 3 tys zł netto.

Powyższe Sąd ustalił w oparciu o dokumentację znajdującą się w aktach organu rentowego, dokumentację z akt osobowych ubezpieczonej, listy obecności, dokumenty dołączone do odwołania: certyfikaty, listy płac, ocena

konkurencji wykonana przez ubezpieczoną, zeznania świadka W. S. oraz za zainteresowaną Spółkę (...) – protokół elektroniczny rozprawy z dnia 31.05.2016r., zeznania świadka A. R. i ubezpieczonej – protokół elektroniczny rozprawy z dnia 22.03.2016r.

Sąd dał w całości wiarę zeznaniom słuchanych w sprawie świadków, ubezpieczonej i zainteresowanemu, ponieważ są one przekonujące, logiczne, wzajemnie się pokrywają i uzupełniają przedstawiając łącznie rzeczywisty przebieg pracy i zakres obowiązków ubezpieczonej, a także przyczyny zatrudnienia ubezpieczonej, ponadto znajdują potwierdzenie w powołanej w sprawie dokumentacji.

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za przekonujący, kompletny, logiczny i spójny, przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 1 i art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz. U. z 2015r., poz. 121), zwanej dalej Ustawą, pracownicy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu. Obowiązkowym ubezpieczeniom pracownicy podlegają od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania (art. 13).

Jak stanowi art. 22 kp przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Umowa o pracę określa strony umowy, rodzaj umowy, datę jej zawarcia oraz warunki pracy i płacy w szczególności wynagrodzenie za pracę odpowiadające rodzajowi pracy ze wskazaniem składników wynagrodzenia oraz wymiar czasu pracy – art.29 § 1 kp.

Organ rentowy, wydając decyzję o niepodleganiu ubezpieczonej ubezpieczeniom społecznym w tytułu zatrudnienia u zainteresowanego, podważył umowę łączącą strony w zakresie faktycznego wykonywania pracy przez ubezpieczoną.

Zatem kwestia sporna w niniejszej sprawie sprowadza się do tego, czy stan faktyczny ustalony w tej konkretnej sprawie, a wynikający z zeznań świadków, ubezpieczonej i zainteresowanej, jak również z dowodów z dokumentów, pozwala na uznanie, że umowa o pracę z dnia 29.04.2015r. zawarta między płatnikiem składek ubezpieczoną, jest czynnością prawną pozorną w rozumieniu art. 83 k.c. tak jak to twierdzi organ rentowy w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji – czy też nie i jakie są tego przyczyny.

W tym miejscu trzeba wskazać, że pozorność oświadczenia woli (art. 83 § 1 k.c.) została potraktowana przez ustawodawcę jako wada oświadczenia woli, nie dotyczy więc oświadczeń wiedzy. Jest to jednak wada szczególnego rodzaju, bo dotycząca oświadczenia złożonego świadomie i swobodnie dla pozoru drugiej stronie, która o takim oświadczeniu wie i na to się zgadza. (tak - Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 czerwca 1971r., II CR 250/71, nie publikowany).

Z kolei w wyroku z dnia 23 czerwca 1986r., I CR 45/86 (nie publikowanym) Sąd Najwyższy zdefiniował pozorność jako „wadę oświadczenia woli polegającą na niezgodności między aktem woli, a jej przejawem na zewnątrz, przy czym strony zgodne są co do tego, aby wspomniane oświadczenie woli nie wywoływało skutków prawnych”. Nie można też przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadomie to przyjmował (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2001r., II UKN 258/00, OSNP z 2002r., Nr 21, poz. 527).

Przechodząc od powyższych rozważań na grunt tej konkretnej sprawy trzeba więc wspomnieć, iż postępowanie przeprowadzone przez Sąd w żadnym wypadku nie wykazało, że umowę o pracę zawartą przez ubezpieczoną uznać można za czynność prawną pozorną.

W niniejszej sprawie nie doszło do naruszenia przepisu art. 22 § 1 k.p., ponieważ ubezpieczona zobowiązała się i świadczyła pracę określoną w umowie o pracę na rzecz pracodawcy, pod kierownictwem pracodawcy, za co miała otrzymywać ustalone w umowie o pracę wynagrodzenie. W takiej sytuacji niewątpliwie posiadała status pracownika, zaś zawarta między stronami umowa o pracę nie może być uznana za czynność prawną pozorną (art. 83 § 1 k.c.), bądź też sprzeczną z prawem lub mającą na celu obejście prawa (art. 58 § 1 k.c.), co w konsekwencji powodowałoby jej nieważność.

Organ rentowy będący stroną tego procesu w toku postępowania nie wykazał, by jego twierdzenia, zawarte w zaskarżonej decyzji i jej uzasadnieniu polegają na prawdzie, a nie stanowią jedynie jednej z szeregu możliwych wersji – w tym przypadku korzystnej dla organu rentowego.

W opinii Sądu ubezpieczona posiadała wystarczające kwalifikacje do pracy w zainteresowanej Spółce, ukończyła specjalistyczne kursy w zakresie instruktora fitness, pilast, dietyka sportowego, trenera personalnego, pracowała wiele lat w tym charakterze, posiadała bardzo dobrą opinię w środowisku fitness, była cenionym instruktorem.

Przeprowadzone postępowanie wykazało, iż u zainteresowanej, w momencie zawierania umowy o pracę z ubezpieczoną istniała potrzeba zatrudnienia osoby, która pomogłaby współpracownikom Spółki w otwarciu klubu fitness w zakresie doboru sprzętu, personelu – instruktorów i trenerów, wyposażenia sal i praca ubezpieczonej wykonana w maju i czerwcu 2015r. była dla zainteresowanej Spółki kluczowa, gdy współpracownicy Spółki nie mają fachowej wiedzy z zakresu fitness, dzięki tej pracy możliwe było otwarcie klubu w grudniu 2015r.

Za takim przyjęciem przemawiają zeznania słuchanych w sprawie świadków, którzy byli bezpośrednimi świadkami wykonywanej przez ubezpieczoną pracy, opisali wykonywane przez ubezpieczoną czynności w ramach umowy o pracę. Zeznaniami tym Sąd dał wiarę, gdyż uznał je za przekonujące jako spójne i logiczne, korelujące ze sobą oraz z przedłożoną dokumentacją. Za takim przyjęciem przemawiają także zeznania prezesa zarządu zainteresowanej i ubezpieczonej, które również są spójne, korelujące ze sobą, uzupełniające się, a także z zeznaniami świadków i sąd w ocenie Sądu wiarygodne.

Ubezpieczona od dnia zawarcia umowy faktycznie swą pracę wykonywała codziennie, w J., w pełnym wymiarze czasu pracy, co wykazało postępowanie dowodowe. Pracę wykonywała niewątpliwie na rzecz zainteresowanej Spółki, w jej imieniu, także niewątpliwie pod kierownictwem Spółki, gdyż wykonywała polecenia prezesa zarządu i drugiego współpracownika Spółki, uczestniczyła w spotkaniach z przedstawicielami firm oferujących sprzęt fitness, na które kierowali ją przełożeni, wykonywała grafik zajęć, dokonywała oceny konkurencji, uczestniczyła w targach fitness również z polecenia przełożonego.

Ubezpieczona za wykonywaną pracę otrzymywała ustalone w umowie o pracę wynagrodzenie.

Reasumując: według oceny Sądu w dniu 29 kwietnia 2015r. doszło do zawarcia między ubezpieczoną i zainteresowaną Spółką, która na pewno nie była czynnością prawną pozorną w rozumieniu art. 83 § 1 k.c., a tym samym nieważną, a przyczyny takiego stanowiska zostały omówione wcześniej.

Mając powyższe na uwadze, z mocy powołanych przepisów i art. 477¹⁴ § 2 kpc, Sąd, zmienił zaskarżoną decyzję jak w pkt 1 wyroku.

W pkt 2 wyroku Sąd z mocy art. 98 § 1 i § 3 kpc w zw. z § 11 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb państwa kosztów pomocy

prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (j.t.Dz.U. 2013r., poz. 490 ze zm.) zasądził od organu rentowego kwotę 180,00zł na rzecz ubezpieczonej M. M. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Janina Kościelniak